
Qualitat educativa, interins i l'abús de temporalitat a l'escola pública de les Illes Balears

Educational quality, temporary civil servants and the abuse of temporality in the public school system of the Balearic Islands

David Sánchez Llull^a

^a Universitat de les Illes Balears.

A/e: *doctordaviu@gmail.com*

Data de recepció de l'article: 22 de juliol de 2020

Data d'acceptació de l'article: 17 de novembre de 2020

Data de publicació de l'article: 29 de març de 2022

DOI: <https://doi.org/10.2436/20.3007.01.175>

Resum

Presentam un estudi envers el concepte de qualitat educativa i la seva relació amb els funcionaris interins a partir de la definició i característiques d'aquest concepte. Determinarem la relació entre qualitat i temporalitat, per posteriorment introduir-nos en l'abús que pateixen els interins. Finalment, analitzarem la prevalença dels funcionaris interins a les Illes Balears, com s'han desenvolupat les Ofertes Públiques d'Ocupació (OPO) en aquests darrers deu anys i si la Conselleria d'Educació ha pogut consolidar-ne les places.

Paraules clau

Qualitat educativa, interins, abús, temporalitat, Directiva Europea 1999/70/CE, Illes Balears.

Abstract

This paper presents a study on the concept of educational quality and on how this quality relates to temporary civil servants, based on an analysis of its definition and characteristics. In the light of the connection established between quality and temporality, we go on to consider the exploitation suffered by these so-called temporary workers. Lastly, an analysis is made of

the prevalence of temporary civil servants in the Balearic Islands, of how the public offers of employment have developed over the past 10 years, and of whether the Education Department has been capable of consolidating these people's jobs.

Keywords

Educational quality, temporary civil servants, exploitation, temporality, Council Directive 1999/70/EC, Balearic Islands.

1. Introducció

Una vegada aprovat el Reial decret llei 14/2021, del 6 de juliol, de mesures urgents per a la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública (més conegut com a «l'cetazo»), el qual té com a objectiu que l'Estat espanyol s'adapti a la Directiva europea 1999/70/CE envers el treball de duració determinada, sobretot després que la sentència del Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (TJUE), del 19 de març del 2020, i la sentència del TJUE (sala setena), del 3 de juny del 2021, posin en evidència que l'Administració pública duu més de vint anys sense complir la Directiva europea, fomentant l'abús en la contractació d'interins i, per extensió, desenvolupant una educació no saludable (Sánchez, 2014) i molt manca de qualitat; un cop ha passat tot això, s'ha obert definitivament la caixa dels trons a l'escola pública a les Illes. I a mesura que augmenta el malestar del professorat interí degut a la seva precarietat, augmenten també els actes de repulsa, com per exemple, les concentracions d'interins¹ per tot l'Estat, els quals reclamen l'aplicació de la normativa comunitària i la fixesa d'aquells que estan en frau de llei, o, un altre exemple, la vaga general d'interins per la qualitat educativa pública² del 18 de juny del 2021, que fa referència precisament a la relació que hi ha entre interins i la qualitat en educació. I és que l'Administració pública, lluny de ser un exemple en tots els seus àmbits, incentiva la precarietat laboral en el col·lectiu docent i posa contra les cordes més de vuit-cents mil treballadors interins a l'Estat i quinze mil a les Illes, segons el Sindicat de Treballadores i Treballadors de l'Ensenyament Intersindical a les Illes (STEI), que no tenen més opció que expressar el seu malestar mitjançant les concentracions, vagues i denúncies judicials respectives.

2. Context

2.1. La qualitat educativa

Parlar de *qualitat educativa* és parlar d'un concepte abstracte que tothom empra però pocs coneixen, sobretot per la gran quantitat de variables, característiques i dimensions que hi incideixen, la qual cosa fa que es converteixi en un concepte de difícil aplicació, en el seu conjunt, a la vida diària dels nostres centres. D'aquesta manera i en un primer moment podríem associar la qualitat educativa amb un ensenyament/aprenentatge apropiat. Sense voler aprofundir en el tema, ja que no existeix una definició clara de *qualitat educativa* per la seva complexitat (Pérez, 2020, p. 64), volem introduir-nos en el

concepte des d'una posició actual i ratificada no només per normatives sinó també per administracions capdavanteres i organitzacions internacionals.

Tots som conscients, com a docents, de les limitacions que pateix l'escola pública a les Illes Balears. A les limitacions pressupostàries (de béns immobles i aules, de materials...), s'hi han de sumar també les limitacions de personal que fan que el nostre alumnat pateixi, a vegades, un dèficit estructural i personal important, de difícil comprensió i que es supleix per la gran qualitat del seu professorat, com per exemple, la gran labor que fan els professors interins i de carrera a l'IES Josep Sureda i Blanes de Palma. En aquest context, la qualitat educativa faria referència a la capacitat d'adaptació dels docents per desenvolupar una educació apropiada segons objectius i competències establertes i adaptada a una situació social específica. Malgrat aparegui, a vegades, un corporativisme esfereïdor que ens fa justificar amb la frase «així és l'escola pública» allò que és injustificable, seguim educant el nostre alumnat de la millor manera, des d'un punt de vista qualitatiu, ja que patim moltes mancances quantitatives. A més, és important recordar que som col·lectiu essencial, base de l'estat del benestar, i no és d'estranyar que nombroses lleis educatives incorporin el terme *qualitat* al seu nom, com per exemple, a Llei orgànica de la qualitat educativa o la Llei orgànica per a la millora de la qualitat educativa.

Malgrat tot, no hem trobat una definició clara i establerta de *qualitat educativa* i tot són al·lusions a diferents normatives i lleis. Si prenem com a referència la Llei 9/2019, del 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, podríem definir la qualitat educativa (article 37, envers el dret a l'educació) com aquella que permet «rebre una formació integral que garanteixi el ple desenvolupament de les seves capacitats, de la identitat personal». D'altra banda, autors com Pérez (2020) actualment vinculen l'escola amb una educació democràtica i universal que es fonamenta en la igualtat d'oportunitats, la qualitat i la inclusivitat.

D'altra banda, l'Organització de les Nacions Unides (ONU), a l'*Informe de los Objetivos de Desarrollo Sostenible 2019*, proposa com a objectiu 4 l'educació de qualitat (Organització de les Nacions Unides, 2019, p. 30) i ens manifesta la necessitat de garantir un ensenyament que tinguem en compte una inclusivitat i equitat de qualitat, que promogui l'aprenentatge de tots els alumnes. Paral·lelament, l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO) sí que ens defineix en detall què és l'educació de qualitat, i manifesta que és aquella que:

[...] afavoreix la creativitat i el coneixement i assegura l'adquisició de les competències bàsiques d'alfabetització i numèriques, així com de competències analítiques, de resolució de problemes, i altres competències cognitives, interpersonals i socials d'alt nivell. També desenvolupa les competències que capaciten els ciutadans per dur vides sanes i plenes, prendre decisions informades, i respondre als reptes locals i globals a través de l'educació per al desenvolupament sostenible i per a la ciutadania global. (Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura, 2018, p. 3)

Aquest mateix concepte es desenvolupa al document *Educació 2030: declaració d'Incheon*, en la qual es manifesta la necessitat, entre altres, de «[g]arantir una educació

inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida per a tothom» (UNESCO, 2018 p. 7).

2.2. *Característiques de l'educació de qualitat*

L'educació de qualitat, tal com la coneixem avui en dia, va ser definida ja per Marchessi i Martín l'any 1998. Segons aquests autors:

[...] un centro educativo de calidad es aquel que potencia las capacidades cognitivas, sociales, afectivas, estéticas y morales de los alumnos, contribuye a la participación y a la satisfacción de la comunidad educativa, promueve el desarrollo profesional de los docentes e influye con su oferta educativa en su entorno social. (Marchessi i Martín, 1998, p. 33)

La importància d'aquesta definició ve determinada perquè associa qualitat amb satisfacció de la comunitat educativa i inclusivitat. D'altra banda, Ros-Garrido i García-Rubio (2016) relacionen qualitat amb professorat, igual que Longás Mayayo, Martínez Martín, Castejón Company, Ferrer Julià i Zancajo Silla (2012). A partir d'aquí, la Junta d'Andalusia⁴ ens apropa una definició de qualitat educativa bastant acurada. L'educació de qualitat és aquella que desenvolupa:

1. Un projecte educatiu que tengui en compte la formació integral de la persona, les seves característiques personals i socials, que entengui la diversitat i pugui oferir atenció, mitjans i recursos per fer efectiva la igualtat d'oportunitats.
2. Un projecte educatiu viu, eix vertebrador de la vida diària del centre, que compti amb el suport i el compromís de tota la comunitat educativa i l'Administració.
3. Un conjunt de mitjans organitzatius, personals, professionals, d'infraestructures que siguin realistes, de qualitat, suficients i adequats, socialment reconeguts, políticament i institucionalment defensats i, en conseqüència, personalment il·lusionats i compromesos.
4. Un model d'avaluació global i independent que tengui l'objectiu de millorar tota la comunitat educativa (administració, direcció, professorat, alumnat, família, secretaria, neteja...).

D'aquesta manera podríem definir la qualitat educativa com el conjunt de mitjans organitzatius, personals, professionals i d'infraestructures, els quals han de ser realistes, vàlids, suficients i adequats, socialment reconeguts, políticament defensats, institucionalment ajudats i personalment il·lusionats per fomentar una educació per a tothom, que es fonamenti en la inclusivitat i l'atenció a la diversitat amb l'objectiu de desenvolupar les potencialitats dels nostres alumnes a partir de les seves característiques amb la finalitat d'aconseguir persones lliures i crítiques que es puguin integrar perfectament en el context on viuen.

Per tant, un model educatiu que es fonamenta en l'abús de temporalitat dels interins no pot ser mai un model de qualitat.

2.3. *Qualitat educativa, interinatge i mobilitat docent*

Definida la qualitat educativa, és recurrent escoltar els funcionaris de carrera i, sobretot, les directives dels centres educatius associar la manca de qualitat educativa amb la contínua mobilitat del personal interí. En aquest sentit, podríem dir que hi ha una estreta relació entre estabilitat i qualitat educativa. Per tant, no és estranya l'afirmació de la Conselleria⁵ en aquesta direcció:

L'ensenyament públic no universitari de les Illes Balears, històricament, ha comptat amb un alt percentatge de funcionaris interins i, també, ha sofert una manca d'estabilitat a les plantilles dels centres. Per això, al llarg del temps, diversos pactes i acords entre l'Administració i les organitzacions sindicals han recollit mesures per afavorir l'estabilitat d'aquest col·lectiu, ja que contribueix a la qualitat del sistema educatiu en el seu conjunt i garanteix la continuïtat del treball en equip en els centres i dels projectes educatius, donant coherència al seu desenvolupament en el temps.

Així, sindicats com ANPE⁶ i STEI⁷ sol·liciten un nou pacte d'estabilitat del personal interí. Per tant, més que associar la qualitat educativa amb la interinitat del personal docent, l'haurien d'associar a l'estabilitat dels docents, siguin interins o de carrera, ja que la mobilitat del personal docent no està associada només a l'interinatge, sinó que hi actuen altres factors, com per exemple:

- *Pacte d'estabilitat.* Ja al 2007,⁸ es va signar un pacte d'estabilitat del personal interí, renovat el 2011 i novament signat el 2014,⁹ per evitar, precisament, el canvi continu de centres per part dels interins i així dotar d'una plantilla educativa estable, que pogués desenvolupar el PEC (projecte educatiu de centre) a llarg termini, entre altres. Malgrat tot, en aquests darrers anys, no hi ha hagut voluntat política d'establir un pacte d'estabilitat, tot i que el nombre d'interins ha augmentat de forma significativa.
- *Centres d'especial dificultat.* Les Illes compten amb centres d'especial dificultat que no són atractius professionalment, educativament ni econòmicament pels funcionaris de carrera, ja que exigeixen una dedicació i una implicació molt més grans que la resta de centres, pel tipus d'alumnat que acull. Sense cap mesura positiva, ja sigui econòmica, horària, material o professional... que incentivi aquestes places,¹⁰ no és estrany que cap funcionari de carrera vulgui ocupar-les, la qual cosa deixa aquesta responsabilitat de manera significativa en els funcionaris interins.
- *Manca de personal a les illes més petites.* Paral·lelament al punt anterior, però per raons totalment oposades, podem trobar illes com les Pitiüses on també resulta difícil trobar professorat estable,¹¹ primer de tot, per la manca d'incentius per anar a aquestes illes i, sobretot, pel problema d'habitatge i alt nivell de vida, que fa que no sigui rendible desplaçar-s'hi. Novament aquesta responsabilitat es deixa en mans del professorat interí significativament.
- *Problemàtiques psicosocials.* Un dels problemes que més afecten l'estabilitat docent són les problemàtiques psicosocials, com l'estrès, l'ansietat i la depressió. Més concretament, Sánchez (2014) manifesta que el 33 % del professorat pateix

a síndrome d'esgotament professional de manera significativa, la qual cosa repercuteix en la qualitat educativa degut a les baixes laborals, entre altres.

Per tant, és gràcies en bona part als funcionaris interins que es pot desenvolupar una atenció educativa, majorment de qualitat, als centres d'especial dificultat, a les illes més petites, com per exemple Eivissa i Formentera, i en aquells centres on apareixen problemàtiques psicosocials de manera significativa, malgrat que en aquests darrers anys no s'hagi volgut arribar a un pacte d'estabilització d'aquest col·lectiu.

2.4. *El concepte d'interí, l'abús de temporalitat i la impunitat de l'Administració a l'escola pública de les Illes Balears*

Hem pogut comprovar com la qualitat educativa està relacionada directament amb l'estabilitat del professorat, però també amb el fet de tenir professionals il·lusionats, motivats i defensats administrativament. Però què passa quan abusam, segon la UE, de la temporalitat dels interins? Parlar de l'abús de temporalitat que pateixen els interins a l'escola pública, fins ara, era un tema si no tabú, sí de difícil acceptació per part de la comunitat educativa. A causa de la seva minoria quantitativa respecte dels funcionaris de carrera, els interins han hagut d'assimilar ser professors de segona categoria degut a la incapacitat de poder presentar-se a unes OPE, ja que l'Administració durant anys no les ha convocat o han sortit poques places de reposició. D'aquesta manera, no s'ha volgut donar una resposta lògica i compromesa amb els treballadors interins, i l'Administració, més que pensar en la qualitat educativa, s'ha estimat més saltar-se normatives, com veurem, i fomentar la precarietat laboral, pel gran volum d'interins de llarga duració que genera.

És important, per tant, conèixer com defineix el Reial decret legislatiu 5/2015 el personal interí. Així, a l'article 10 envers els funcionaris interins es manifesta que:

1. Són funcionaris interins els que, per raons expressament justificades de necessitat i urgència, són nomenats com a tals per a l'exercici de funcions pròpies de funcionaris de carrera, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:
 - a) L'existència de places vacants quan no sigui possible la seva cobertura per funcionaris de carrera.
 - b) La substitució transitòria dels titulars.
 - c) L'execució de programes de caràcter temporal, que no poden tenir una durada superior a tres anys, ampliable fins a dotze mesos més per les lleis de funció pública que es dictin en desplegament d'aquest Estatut.
 - d) L'excés o l'acumulació de tasques per un termini màxim de sis mesos, dins d'un període de dotze mesos. (Reial decret legislatiu 5/2015, p. 9-10)

A partir d'aquesta definició ens hauríem de demanar: per què no hi ha suficients funcionaris de carrera per a desenvolupar una professió essencial que fonamenta el nostre estat del benestar?, per què no es fomenta la qualitat educativa als nostres centres? La resposta és fàcil, perquè els interins, de cara a la seva relació laboral amb l'Administració, resulten menys costosos, fan bé la seva feina, es poden acomiadar quan es vulgui i no s'han d'indemnitzar.¹² Corroborant aquesta darrera afirmació es manifesta la sentència del TJUE (2020) i el senyor Miguel Borra, president nacional de la CSIF

(Central Sindical Independiente y de Funcionarios), que és el sindicat de funcionaris més representatiu a l'Administració pública, el qual argumenta,¹³ entre d'altres, la necessitat d'establir sancions civils, penals i administratives a les administracions o als administradors que abusin de la temporalitat i fomentin el frau de llei.

3. Experiència

3.1. La prevalença del funcionari interí a l'escola pública de les Illes Balears

Partint de l'experiència com a interí i atenent contextualment les diferents OPO que des del 2017 ha ofert la Conselleria d'Educació i Formació Professional, intentarem analitzar l'evolució del professorat interí. D'aquesta manera, podem veure, en un principi, com el nombre d'interins a educació ha baixat (figura 1).¹⁴ Així, el 2017 teníem un 32,9% d'interins; el 2018, un 37,14%, i el 2019 es va situar en un 28%, la qual cosa indica una baixada significativa que s'hauria d'haver consolidat el 2020 i que no va ser possible per la COVID-19, ja que es varen haver de posposar les OPO fins al 2021. Amb les oposicions d'enguany s'espera arribar a un 22% de funcionariat interí.

Malgrat aquestes previsions optimistes, clarament a la baixa, creim que el nombre d'interins augmentarà significativament el 2020 i el 2021, degut a la pandèmia i a la incorporació de professionals de reforç a les plantilles de professorat, com per exemple, l'anomenat mestre/professor COVID, l'augment dels educadors socials als instituts d'ensenyament secundari (IES), les prejubilacions anticipades, la baixa taxa de reposició i, sobretot, perquè en moltes especialitats estan entrant funcionaris interins amb puntuacions molt baixes o simplement les borses estan exhaurides, la qual cosa provoca dificultats per trobar treballadors, com ara orientadors a infantil i primària o educadors socials a secundària. Corroborant aquestes manifestacions, tindriem, d'una banda, l'estadística de Funció Pública del 2020,¹⁵ que situa el nombre de funcionaris interins de la Conselleria d'Educació ja en un 31% del total (vegeu la figura 3) i, de l'altra, les afirmacions de l'Encuesta de Población Activa (EPA), la qual menciona que: «En los 12 últimos meses el empleo se ha incrementado en 149.400 personas en el sector público» (EPA, 2021, p. 3).

FIGURA 1

Percentatge d'interins a l'escola pública de les Illes Balears

FONT: Elaboració pròpia.

3.2. Places ofertes a les OPO en els darrers deu anys a les Illes Balears

Si atenem al nombre de places ofertes a les OPO en cada convocatòria (figura 2) podem comprovar que la Conselleria d'Educació només a partir de l'any 2018 intenta disminuir l'alt nombre d'interins. Malauradament, és escandalós conèixer que des del 2011 fins al 2016, la Conselleria d'Educació no va convocar cap plaça, per tant, va ignorar per complet l'EBEP, malgrat era conscient de l'elevat nombre d'interins, segons paraules textuais:¹⁶ «un dels més elevats de l'Estat». Aquest nombre tan elevat d'interins també és reconegut per l'Asociación Nacional de Profesionales de la Enseñanza-Illes Balears (ANPE) l'any 2017, que xifra el nombre d'interins en més de quatre mil.¹⁷

A partir d'aquí ens podríem plantejar si l'Administració ha estat fomentant l'abús de temporalitat i no ha tret places de funcionaris de carrera a concurs/oposició perquè siguin ocupades per funcionaris interins, sense raons expressament justificades de necessitat i urgència, cosa que en principi seria contrària a l'EBEP (2015) i que, a més, incideix en la qualitat educativa. La resposta la tenim en les darreres oposicions del 2019 a les Illes Balears, en les quals, segons manifestacions de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca del dia 25 de juliol del 2019:¹⁸

Un dels objectius principals de la convocatòria d'oposicions és, precisament, la reducció del percentatge d'interins, un dels més elevats de l'Estat. Concretament, es va començar la legislatura passada, el 2015, amb un 37,14% de mitjana, que correspon a 4.066 docents. L'objectiu de la Conselleria d'Educació i Universitat és fer baixar el percentatge d'interins docents fins arribar a un percentatge a l'entorn del 10% del total.

FIGURA 2

Nombre de places ofertes a les OPO a educació en els darrers deu anys

FONT: Elaboració pròpia.

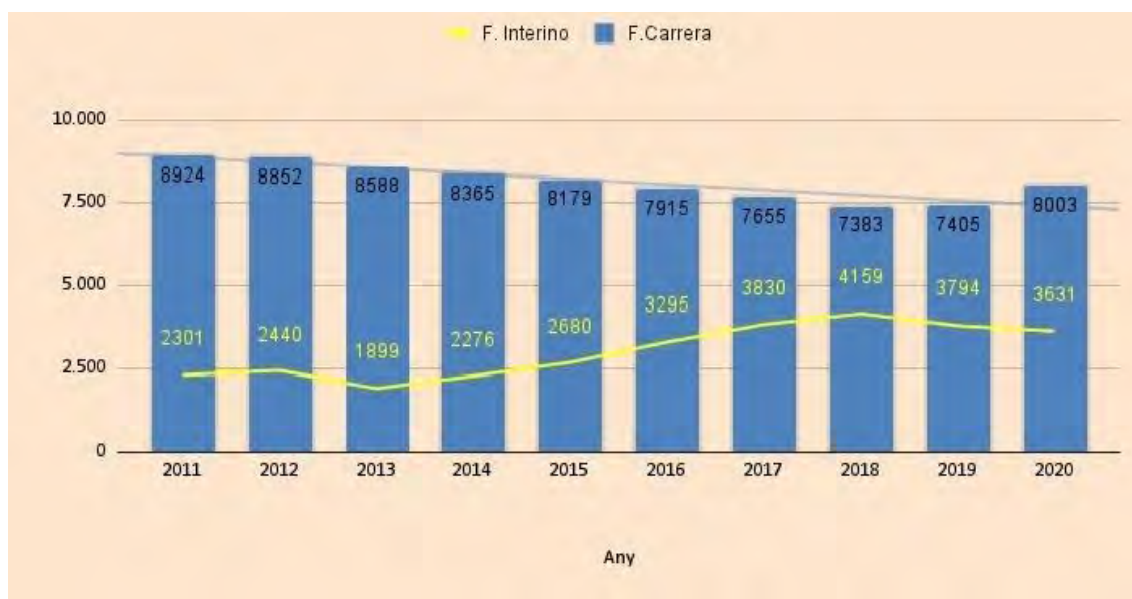
Queda manifest com la Conselleria volia deixar un 25% de places d'interins sense oferir a les OPE, ja que si tenia 4.066 interins i en aquests darrers tres anys només treurà 3.000 places, què fa amb els 1.000 interins que resten? Per tant, és evident la voluntat de contradir l'EBEP o la normativa comunitària.

3.3. Consolidació dels funcionaris de carrera versus els funcionaris interins a les Illes

En aquests darrers tres anys, des del 2017 fins al 2020, s'ha intentat consolidar el nombre de funcionaris de carrera i disminuir el percentatge de funcionaris interins. Segons dades aportades per Funció Pública,¹⁹ la Conselleria d'Educació, des del 2017, ha ofert un total de 2.235 places i ha augmentat en 348 els funcionaris de carrera, fins als 8.003 en la categoria de professor A1 i A2 el 2020. D'altra banda, es mantenen 3.631 funcionaris interins. Per aquest motiu, ens hauríem de demanar si realment minva el nombre d'interins de manera significativa després de cada concurs/oposició o l'Administració segueix fomentant l'abús de temporalitat. Amb aquestes dades, podem veure com es consolida el professorat interí amb un 31,21 % del total de professors, tot i haver augmentat el nombre de funcionaris de carrera, després d'haver convocat a concurs/oposició 2.235 places. Per tant, el que realment succeeix no és una actuació per reduir els interins, sinó un intent de reposició de places que queden sense cobrir, ja sigui per jubilacions, eliminació de la plaça, etc.

FIGURA 3

Evolució del nombre de funcionaris de carrera i interins 2011-2020

FONT: Elaboració pròpia.

D'altra banda, la sentència del Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (TJUE), del 19 de març del 2020 (assumptes C-103/18 i C-429/18), manifesta que els processos selectius per a la consolidació del funcionari interí no són la solució a l'abús de temporalitat, ja que hi poden participar altres candidats que no han patit abús i tenen, a més, un resultat incert:

Por consiguiente, dado que la organización de estos procesos es independiente de cualquier consideración relativa al carácter abusivo de la utilización de relaciones de servicio de duración determinada, no resulta adecuada para sancionar debidamente la utilización abusiva de tales relaciones de servicio ni para eliminar las consecuencias de la infracción del

Derecho de la Unión. Por tanto, no parece que permita alcanzar la finalidad perseguida por la cláusula 5 del Acuerdo Marco (véase, por analogía, la sentencia de 21 de noviembre de 2018, De Diego Porras, C-619/17, EU:C:2018:936, apartados 94 y 95). (TJUE, 2020, punt 101)

4. Conclusions

La qualitat educativa ve determinada per un conjunt de mitjans organitzatius, personals, professionals i d'infraestructures, els quals han de ser realistes, vàlids, suficients i adequats, socialment reconeguts, políticament defensats, institucionalment ajudats i personalment il·lusionats, per fomentar una educació per a tothom, que es fonamenti en la inclusivitat i l'atenció a la diversitat, amb l'objectiu de desenvolupar les potencialitats dels nostres alumnes, a partir de les seves característiques, amb la finalitat d'aconseguir persones lliures i crítiques que es puguin integrar perfectament en el context en què viuen. Malauradament, bona part del nostre model educatiu es basa en l'abús de temporalitat dels interins, segons diferents sentències del TJUE, cosa que en cronifica la precarietat i que no té en compte que aquests són a la vegada treballadors essencials de l'estat del benestar i part important de la qualitat educativa del nostre sistema educatiu. D'altra banda, hi ha una estreta relació entre estabilitat docent, ja sigui funcionari de carrera o interí, i qualitat educativa. Malgrat tot, s'intenta associar la baixa qualitat educativa amb la interinitat, sense aprofundir en el problema real que és la tan desitjada estabilitat, ja que la mobilitat del personal docent no ve associat només a l'interinatge sinó que hi actuen altres factors, com per exemple: la manca de pactes d'estabilitat en aquests darrers anys, la manca d'incentius per anar a centres d'especial dificultat o el desplaçament a altres illes, com Eivissa i Formentera, o l'aparició de problemes psicosocials.

Tampoc hem d'oblidar que els funcionaris interins, segons l'EBEP, s'haurien de seleccionar per raons de necessitat i urgència i mai per cobrir funcions estructurals, permanents i estables, pròpies dels funcionaris de carrera. A més, queda clar que l'Administració fomenta l'abús de temporalitat dels interins, en primer lloc, perquè no treu totes les places estructurals a concurs-oposició i és més rentable suplir els funcionaris de carrera per interins, ja que aquests resulten menys costosos, es poden acomiadar quan es vulgui i no s'han d'indemnitzar.²⁰

Pel que fa a la prevalença, nombre de places ofertes aquests darrers deu anys i consolidació dels interins a educació, aquesta es situaria segons informació de la pròpia Conselleria en un 22% de l'any 2021. Malgrat aquestes previsions, serà de difícil compliment per l'augment significatiu de funcionaris l'any 2021. En referència al nombre de places ofertes, només s'han desenvolupat OPO de manera significativa en aquests darrers tres anys, sense tenir en compte el nombre total d'interins. A més, es consolida el professorat interí amb un 31,21% del total de professors, tot i haver augmentat el nombre de funcionaris de carrera, després d'haver convocat a concurs/oposició 2.235 places.

La solució podria ser fàcil si hi hagués voluntat política i no repercutiria en les arques públiques de l'Estat i per extensió en tota la ciutadania: «convertir els funcionaris interins en frau de llei en personal fix a extingir». I així ho han expressat entitats socials, sindicats, partits polítics i juristes de reconegut prestigi com la Coordinadora d'Interins i

Temporals de les Illes Balears, la Coordinadora de Empleados Públicos en Fraude de Ley, els sindicats Intersindical, Confederació Nacional del Treball (CNT) i Confederació General dels Treballadors (CGT), el partit polític Más País o importants juristes com Javier Araúz de Robles o María Emilia Casas, expresidenta del Tribunal Constitucional, entre d'altres.

Malauradament, és difícil canviar una administració que es caracteritza per liderar les sancions, per no respectar el dret de la Unió Europea, per prioritzar els pressupostos econòmics davant la qualitat educativa i fomentar així la precarietat economicosocial dels interins, per no tenir en compte el principi d'igualtat i per fer diferències significatives entre funcionaris interins i de carrera, malgrat desenvolupar les mateixes feines estructurals. Per aquest motiu és tan important la Directiva Europea 1999/70/CE envers el treball de duració determinada i les sentències que la interpreten i que els interins segueixin denunciant, ja que és l'única manera de deixar constància, no només de l'abús que comet la nostra Administració, sinó també del frau de llei i la precarietat laboral a què ens aboca. Ha estat gràcies a sindicats minoritaris i entitats socials, com la CGT, la Coordinadora d'Interins i Temporals de les Illes Balears o la Coordinadora d'Interins de les Illes Balears (CIIB), que hem pogut donar a conèixer socialment la nostra problemàtica i hem pogut defensar-nos davant Europa, ja que els nostres polítics i sindicats majoritaris no han estat a l'altura de les nostres necessitats i reivindicacions com a treballadors públics, essencials i part important de la qualitat educativa i de l'estat del benestar.

5. Agraïments

A Sònia González i la labor de la CGT-Illes Balears per la seva lluita incansable pels drets dels interins i interines a les Illes Balears, i a totes aquelles companyes interines que cada dia desenvolupen la seva feina de la millor manera per aconseguir una escola pública de qualitat.

6. Notes

¹ Vegeu, al *Diari Balears*, <https://www.dbalears.cat/balears/2021/04/11/350815/nova-caravana-cotxes-palma-contrabus-temporalitat-administracio.html> (recuperat l'11 d'abril de 2021).

² Vegeu <https://www.cgtensenyament.cat/vaga-a-leducacio-publica-el-27-de-maig> (recuperat el 17 de juny de 2021).

³ Vegeu, al *Diari Balears*, <https://www.dbalears.cat/balears/2021/06/10/352883/stei-presenta-campanya-per-consolidacio-del-personal-interi-abus-temporalitat.html> (recuperat el 10 de juny de 2021).

⁴ Vegeu https://www.juntadeandalucia.es/educacion/vscripts/w_cea/pdfs/Enc/XVI%20E_01.pdf.

⁵ Vegeu la notícia de la Conselleria d'Educació i Formació Professional del 8 de febrer del 2021 a <http://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=4554737&lang=ca&coduo=1>.

⁶ Vegeu <https://anpebalears.es/notices/22971/newsletter>.

⁷ Veure <https://www.dbalears.cat/balears/balears/2020/12/14/346625/stei-sol-licita-negociacio-nou-pacte-estabilitat-per-personal-docent-interi.html>

⁸ Veure <http://www.illesbalears.cat/govern/sac/fitxa.do?codi=1981239&coduo=7&lang=ca>

⁹ Veure <http://www.stei.cat/publica/index.php/processos-i-convocatories/interinitats-especialistes?start=30>

¹⁰ Vegeu <https://www.periodicodeibiza.es/pitiusas/ibiza/2021/06/11/1273519/stei-denuncia-preocupante-perdida-profesorado-ibiza-formentera.html>.

¹¹ Vegeu la sentència del TJUE a <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=183301&pageIndex=0&doclang=es&mo>.

¹² Vegeu l'entrevista al *Diario Hoy* de l'1 de juny del 2021 a <https://www.hoy.es/extremadura/csif-inasumible-propuesta-20210601120602-nt.html>.

¹³ Vegeu la nota informativa del 25 de juliol del 2019 de la Conselleria d'Educació i Formació Professional a <http://www.caib.es/pidip2front/jsp/ca/fitxa-convocatoria/strongadjudicades-el-927nbsp-de-les-places-de-mestres-drsquoinfantil-i-primagraveria-de-les-oposicions-docents-a-balearsstrong#>.

¹⁴ Vegeu l'estadística Funció Pública 2020 a http://www.caib.es/sites/dadesestadistiques/ca/datos_estadisticos_de_personal-45812/archivopub.do?ctrl=MCRST3565ZI353065&id=353065.

¹⁵ Vegeu la nota informativa del 25 de juliol del 2019 de la Conselleria d'Educació i Formació Professional a <http://www.caib.es/pidip2front/jsp/ca/fitxa-convocatoria/strongadjudicades-el-927nbsp-de-les-places-de-mestres-drsquoinfantil-i-primagraveria-de-les-oposicions-docents-a-balearsstrong#>.

¹⁶ Vegeu la publicació d'ANPE del 10 de maig del 2017 a <https://anpebalears.es/notices/14323/ANPE-EXIGEIX-A-TOTS-ELS-GRUPS-PARLAMENTARIS,-LA-NO-INCLUSI%C3%93-DEL-PROFESSORAT-INTER%C3%8D-DOCENT-EN-LA-LIMITACI%C3%93-DE-LES->.

¹⁷ Vegeu la nota informativa de la Conselleria d'Educació i Formació Professional (25/07/19) a <http://www.caib.es/pidip2front/jsp/ca/fitxa-convocatoria/strongadjudicades-el-927nbsp-de-les-places-de-mestres-drsquoinfantil-i-primagraveria-de-les-oposicions-docents-a-balearsstrong>.

¹⁸ Vegeu la notícia del 9 de setembre del 2019 a <http://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=3902562&coduo=7&lang=ca>.

¹⁹ Vegeu la sentència del TJUE a <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=183301&pageIndex=0&doclang=es&mo>.

Bibliografia

Centre UNESCO de Catalunya. (2018). *Educació 2030: declaració d'Incheon i marc d'acció per a la implementació de l'objectiu de desenvolupament sostenible 4*, p. 8. https://catesco.org/wp-content/uploads/2019/04/ED2030_DeclaraciIncheonCAT.pdf

Espanya (1978). Constitución Española. (BOE, núm. 311, 29 desembre 1978). [https://www.boe.es/eli/es/c/1978/12/27/\(1\)/con](https://www.boe.es/eli/es/c/1978/12/27/(1)/con)

- Espanya (2021). Real Decreto-ley 14/2021, de 6 de julio, de medidas urgentes para la reducción de la temporalidad en el empleo público. (BOE, núm.161, 7 juliol 2021). <https://www.boe.es/eli/es/rdl/2021/07/06/14/con>
- Espanya (2000). Real Decreto Legislativo 5/2000, de 4 de agosto, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley sobre Infracciones y Sanciones en el Orden Social. (BOE, núm. 189, 8 agost 2000). <https://www.boe.es/eli/es/rdlg/2000/08/04/5/con>
- Espanya (2015). Reial decret legislatiu 2/2015, del 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors. (BOE, Suplement en llengua catalana al núm. 255, 24 octubre 2015, secció I, p. 1-84). https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2015/10/24/pdfs/BOE-A-2015-11430-C.pdf
- Espanya (2015). Reial decret legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic. (BOE, Suplement en llengua catalana al núm. 261, 31 octubre 2015, secció I, p. 1-53). https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2015/10/31/pdfs/BOE-A-2015-11719-C.pdf
- Espanya (2020). Reial decret llei 31/2020, del 29 de setembre, pel qual s'adopten mesures urgents en l'àmbit de l'educació no universitària. (BOE, Suplement en llengua catalana al núm. 259, 30 setembre 2020, secció I, p. 1-12). <https://www.boe.es/eli/es/rdl/2020/09/29/31/dof/cat/pdf>
- Espanya (2019). Ley 9/2019, de 19 de febrero, de la atención y los derechos de la infancia y la adolescencia de las Illes Balears. (BOE, núm. 89, 13 abril 2019, p. 38835-38973). <https://www.boe.es/eli/es-ib/l/2019/02/19/9>
- GOIB (2019). *Adjudicades el 92,7 % de les places de mestres d'infantil i primària de les oposicions docents a Balears* [Nota informativa]. <http://www.caib.es/pidip2front/jsp/ca/fitxa-convocatoria/strongadjudicades-el-927nbsp-de-les-places-de-mestres-drsquoinfantil-i-primagraveria-de-les-oposicions-docents-a-balearsstrong>
- GOIB (2021). *Educació inicia el procés de negociació sindical per a un nou acord marc de recuperació de drets sociolaborals dels docents 2021/21* [Detall de la notícia]. <http://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=4554737&lang=ca&coduo=1>
- Instituto Nacional de Estadística (2021). *Encuesta de Población Activa (EPA). Primer trimestre de 2021* [Notas de prensa]. <https://www.ine.es/daco/daco42/daco4211/epa0121.pdf>
- Longás Mayayo, J. (2010). *Una aproximació a l'escola com organització saludable. Anàlisi de la relació entre el context intern del docent i la síndrome d'esgotament*

professional [Tesi doctoral, Universitat Ramon Llull]. Tesis Doctorals en Xarxa. <http://hdl.handle.net/10803/9245>

Longás Mayayo, J., Martínez Martín, M., Castejón Company, A., Ferrer Julià, F., i Zancajo Silla, A. (2012). *El bienestar a l'escola i en el professorat. L'estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2011*. Fundació Jaume Bofill. <https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/j/k/s/9/z/5/o/d/6/561.pdf>

Marchessi, A., i Martín, E. (1998). Calidad de la enseñanza. Dins A. Marchesi, i E. Martín, *Calidad de la enseñanza en tiempos de cambio* (p.21-47). Alianza. https://psicheri.files.wordpress.com/2015/02/lectura1_calidad-de-la-enseñanza.pdf

Organització de les Nacions Unides. (2019). *Informe de los Objetivos de Desarrollo Sostenible 2019*. https://unstats.un.org/sdgs/report/2019/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2019_Spanish.pdf

Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura. (2015). *Repensar l'educació: vers un bé comú mundial?* https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/n/a/z/s/a/5/h/e/v/repensareducacio_2aedicio_311017.pdf

Pérez Edo, E. (2020). *Consideraciones sobre la calidad y éxito educativos en las instituciones escolares de educación obligatoria* [Tesi doctoral, Universitat de Girona]. Tesis Doctorals en Xarxa. <http://hdl.handle.net/10803/671658>

Ros-Garrido, A., i García-Rubio, J. (2016). La calidad en la formación del profesorado del sistema educativo y de los certificados de profesionalidad. *Edetania: Estudios y Propuestas Socioeducativas*, 50, 101-119. <https://revistas.ucv.es/index.php/Edetania/article/view/21/21>

Sánchez, D. (2014). *Burnout als centres públics de secundària de les Illes Balears* [Tesi doctoral, Universitat de les Illes Balears]. Tesis Doctorals en Xarxa. <http://www.tdx.cat/bitstream/handle/10803/284235/tdsl1de1.pdf?sequence=1>

Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (2013). Sentència del Tribunal de Justícia (gran sala) del 26 de febrer de 2013. Stefano Melloni contra Ministeri Fiscal. Assumpte C-399/11. (Recopilación de la Jurisprudencia). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:62011CJ0399&from=es>

Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (2014). Sentència del Tribunal de Justícia (sala tercera) del 26 de novembre de 2014. Raffaella Mascolo i altres. Assumptes acumulats C-22/13, C-61/13 a C-63/13 i C-418/13. (Recopilación de la Jurisprudencia). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:62013CJ0022&from=es>

Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (2014). Sentència del Tribunal de Justícia (sala tercera) del 26 de novembre de 2014. Raffaella Mascolo i altres. Assumptes acumulats C-22/13, C-61/13 a C-63/13 i C-418/13. (Recopilación de la Jurisprudencia). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:62013CJ0022&from=es>

Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (2020). Sentència del Tribunal de Justícia (sala segona) del 19 de març de 2020. Fernández Álvarez i altres. Assumptes acumulats C-103/18 i C-429/18. (InfoCuria). <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=224584&doclang=ES>

Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (2021). Sentència del Tribunal de Justícia (sala vuitena) del 30 de setembre de 2020. JS contra Câmara Municipal de Gondomar. Assumpte C-135/20. (Recopilación de la Jurisprudencia). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PT/TXT/HTML/?uri=CELEX:62020CO0135&from=PT>

Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (2021). Sentència del Tribunal de Justícia (sala vuitena) del 30 de setembre de 2020. JS contra Câmara Municipal de Gondomar. Assumpte C-135/20. (Recopilación de la Jurisprudencia). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PT/TXT/HTML/?uri=CELEX:62020CO0135&from=PT>

Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (2021). Sentència del Tribunal de Justícia (sala vuitena) del 30 de setembre de 2020. JS contra Câmara Municipal de Gondomar. Assumpte C-135/20. (Recopilación de la Jurisprudencia). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PT/TXT/HTML/?uri=CELEX:62020CO0135&from=PT>

Tribunal Suprem (2015). Sentència núm.5039/2015 (sala contenciosa) del 2 de desembre de 2015. Recurs núm. 401/2014. (Jurisprudencia del Consejo General del Poder Judicial). <https://www.poderjudicial.es/search/openDocument/2b4304ae29b629d6#>

Unió Europea (1999). Directiva 1999/70/CE del Consejo, de 28 de junio de 1999, relativa al Acuerdo marco de la CES, la UNICE y el CEEP sobre el trabajo de duración determinada. (DOCE, núm. 175, 10 juliol 1999, p. 43-48). <https://www.boe.es/doue/1999/175/L00043-00048.pdf>